

Lag om ändring i brottsbalken;

SFS 1991:1138

Utkom från trycket
den 9 juli 1991

utfärdad den 20 juni 1991.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om brottsbalken
dels att 31 kap. 4 § skall upphöra att gälla,
dels att 29 kap. 3 §, 30 kap. 6 §, 31 kap. 3 §, 33 kap. 5 § och 36 kap. 13 §
skall ha följande lydelse.

29 kap.

3 §² Såsom förmildrande omständigheter vid bedömningen av straffvärdet skall, vid sidan av vad som är föreskrivet för vissa fall, särskilt beaktas

1. om brottet föranletts av någon annans grovt kränkande beteende,
2. om den tilltalade till följd av psykisk störning eller sinnesrörelse eller av någon annan orsak haft starkt nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande,

3. om den tilltalades handlande stått i samband med hans uppenbart bristande utveckling, erfarenhet eller omdömesförmåga eller

4. om brottet föranletts av stark mänsklig medkänsla.

Om det är uppenbart påkallat med hänsyn till brottets straffvärde, får dömas till lindrigare straff än som är föreskrivet för brottet.

30 kap.

6 §³ Den som har begått ett brott under påverkan av en allvarlig psykisk störning får inte dömas till fängelse. Om rätten i ett sådant fall finner att inte heller någon annan påföljd bör ådömas, skall den tilltalade vara fri från påföljd.

31 kap.

3 §⁴ Lider den som har begått ett brott, för vilket påföljden inte bedöms kunna stanna vid böter, av en allvarlig psykisk störning, får rätten överlämna honom till rättspsykiatrisk vård, om det med hänsyn till hans psykiska tillstånd och personliga förhållanden i övrigt är påkallat att han är intagen på en sjukvårdsinrättning för psykiatrisk vård, som är förenad med frihetsberövande och annat tvång.

Har brottet begåtts under påverkan av en allvarlig psykisk störning, får rätten besluta att särskild utskrivningsprövning enligt lagen (1990:1129) om rättspsykiatrisk vård skall äga rum vid vården, om det till följd av den

¹ Prop. 1990/91: 58, JuU34, rskr. 330.

² Senaste lydelse 1988: 942.

³ Senaste lydelse 1988: 942.

⁴ Senaste lydelse 1967: 942.

psykiska störningen finns risk för att han återfaller i brottslighet, som är av allvarligt slag.

Om det med hänsyn till den tilltalades tidigare brottslighet eller av andra särskilda skäl är påkallat, får rätten i samband med överlämnande till rättspsykiatrisk vård döma till annan påföljd, dock inte fängelse eller överlämnande till annan särskild vård.

33 kap.

5 §⁵ Dömes någon till fängelse på viss tid eller förordnar rätten, med tillämpning av 34 kap. 1 § 1, att sådan påföljd skall avse ytterligare brott, och har den dömda med anledning av misstanke om brott, som prövats genom dom i målet, under en sammanhängande tid av minst tjugofyra timmar varit berövad friheten som anhållen, häktad eller intagen på en enhet för rättspsykiatrisk undersökning med stöd av 10 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning, skall tiden för frihetsberövandet, till den del därunder icke samtidigt skett verkställighet av dom i annat mål, anses som tid under vilken den ådömda påföljden verkställts i anstalt. Domstolen skall i domen ange det antal dagar påföljden skall anses verkställd. Är den tid varmed ådömt fängelse överstiger frihetsberövandet ringa, må förordnas att fängelsestraffet skall anses helt verkställt genom frihetsberövandet.

Undanröjes villkorlig dom eller skyddstillsyn och dömes i stället till fängelse på viss tid, äger, i den mån tillgodoräknande inte skett enligt första eller tredje stycket, första stycket tillämpning även i fråga om

1. frihetsberövande som föregått den villkorliga domen eller domen på skyddstillsyn,

2. frihetsberövande som föregått dom genom vilken förordnats att den villkorliga domen eller skyddstillsynen skall avse även ytterligare brott samt

3. sådant omhändertagande som avses i 28 kap. 11 § tredje stycket.

Dömes någon till böter och har han med anledning av misstanke om brott, som prövats genom dom i målet, varit berövad friheten på sätt som anges i första stycket, må förordnas att påföljden skall anses helt eller delvis verkställd genom frihetsberövandet.

36 kap.

13 §⁶ Har brott begåtts av någon som inte fyllt femton år eller som handlat under påverkan av en allvarlig psykisk störning får rätten besluta om förverkande av egendom eller om annan särskild rättsverkan, som kan följa på brottet, endast om och i den mån det med hänsyn till hans psykiska tillstånd, gärningens beskaffenhet och omständigheterna i övrigt kan anses skäligt.

⁵ Senaste lydelse 1987: 761.

⁶ Senaste lydelse 1986: 118.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.
2. Beträffande en gärning som har begåtts före ikraftträdandet gäller 30 kap. 6 § och 36 kap. 13 § i deras äldre lydelse.
3. I mål, som avgörs efter ikraftträdandet men i vilket utlåtande över rättspsykiatrisk undersökning eller utlåtande av socialstyrelsen enligt 3 § andra stycket lagen (1966: 301) om rättspsykiatrisk undersökning i brottmål har avgetts före denna tidpunkt, skall 31 kap. 3 § i dess äldre lydelse tillämpas.
4. Förordnande enligt 31 kap. 4 § om överlämnande till öppen psykiatrisk vård som har meddelats före ikraftträdandet skall verkställas även om verkställigheten inte har påbörjats före den tidpunkten. Efter ikraftträdandet får sådant förordnande inte meddelas.

På regeringens vägnar

MONA SAHLIN

Dag Victor
(Justitiedepartementet)
